

Bilag 1 til henvendelsen af 16. april 1999 fra Foreningen Far

Familietyper i Danmark				
	Ugift		Gift	
	Har aldrig boet sammen	Har boet sammen	Skilt	Ikke skilt
Bor endnu sammen	Ingen fælles forældremyndighed på grund af Lov om forældremyndighed § 5		»Aftale« eller dom	
Bor ikke sammen	Fælles forældremyndighed		Fælles forældremyndighed	
	Ingen fælles forældremyndighed på grund af Lov om forældremyndighed § 5		»Aftale« eller dom	

Familiernes juridiske grundlag er meget varieret. Forældremyndighedens placering er i nogle tilfælde et resultat af en vurdering af en domstol. I andre tilfælde er eneforældremyndigheden et resultat af lov om forældremyndighed og samvær, § 5, hvorefter forældremyndigheden tildeles moderen alene, hvis barnet fødes uden for ægteskab. Ifølge Børnelovsudvalget fødes 46 % uden for ægteskabet.

Endelig er der relativt mange, der frivilligt afgiver forældremyndigheden ved en såkaldt »aftale«. Den frivillige afgivelse skal dog ses i lyset af, at alternativet ofte vil være en retssag. Når så relativt få fædre går i retten og slås om forældremyndigheden, kan det ikke tages som udtryk for fædres manglende engagement i deres børn eller en erkendelse af, at barnet vil have det bedst ved at bo hos moderen eller i en plejefamilie. Problemet er ofte, at det er dyrt at føre sag, og at det som regel er vanskeligt for fædre at opnå fri proces.

For at kunne få fri proces skal man opfylde nogle økonomiske betingelser og desuden have en rimelig chance for at vinde. Dels fordi det er vanskeligt at få fri proces til en overførelsessag og dels fordi den økonomiske grænse for at få fri proces i praksis er lavere for fædre end for mødre, fordi børnene typisk bor hos moderen. Indkomstgrænsen for at få fri proces øges hvis man har børn boende. Den økonomiske grænse er i

1999, at lønindkomsten i 1997 skal være under 196.000 kr. + 34.000 kr. for hvert hjemmeboende barn. Undertiden opgiver fædre, der har vundet i første instans at gå videre til anden instans alene på grund af økonomiske forhold. Det er – hvis moderen har fri proces, gratis for hende at anke sagen.

Når fæderen ikke bor sammen med børnene, bliver børnetillægget ikke aktuelt for ham. Er han flyttet sammen med en anden kvinde, som han typisk forsørger mere eller mindre, vil denne forsørgelsesbyrde heller ikke påvirke indtægtsgrænsen for fri proces.

Desuden består mandens indkomst hovedsageligt af en lønindkomst, mens en væsentlig del af moderens indkomst ofte er forskellige tilskud og bidrag, der ikke medregnes, når der tages stilling til om hun kan få fri proces. Hendes reelle forbrugsmuligheder vil ofte ligge væsentligt over hans, også selvom han har en høj bruttoindkomst. Resultatet heraf er, at mødre i langt højere grad end fædre får fri proces i familieretssager.

Denne forskelsbehandling betyder, at selve det at føre sag for den gennemsnitlige far er forbundet med store omkostninger, mens det for mødre som regel er gratis. Når omkring 90 % af fædre frivilligt afstår forældremyndigheden til moderen, kan det derfor ikke tages som udtryk for, at fædre generelt ikke er så interesse-